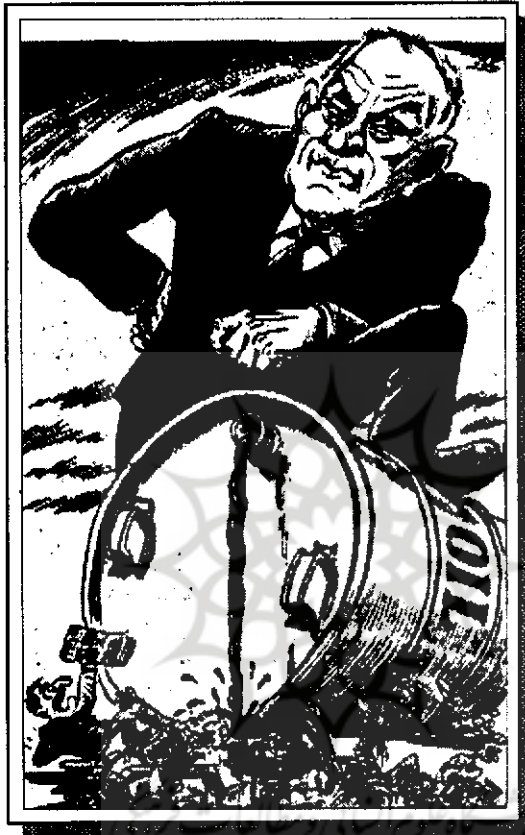

موفقیت‌های اقتصادی شکننده حیدرعلی‌اف

به دلیل درآمد بیشتر ترجیح می‌دهند در این کشورها بمانند و به میهن خود باز نگردند.

موفقیت‌های اقتصادی مورد ادعای علی‌اف شکننده است، یکی از مشاوران علی‌اف می‌گوید آذربایجان می‌خواهد مثل کشور نروژ باشد ولی امروز بیشتر به نیجریه شباهت دارد. جز در میان صنایع نفت و مقداری هم در صنعت توریسم و هتلداری و خدمات مربوط به آن‌ها، سرمایه‌گذاری اندکی چه داخلی و چه خارجی در دیگر حوزه‌های اقتصادی انجام شده است. کشاورزی آذربایجان که در زمان حکومت شوروی یکی از موفق‌ترین حوزه‌های اقتصادی امپراتوری بود به وضعیتی تأسفبار دچار شده است. یک روس در باکو می‌گوید: «مردم روس دیگر حاضر نیستند میوه آذربایجان را از پشت کامیون‌ها خریداری کنند،

امروزه آنها به دنبال میوه‌های بسته‌بندی شده و یخچالی هستند.»

سرمایه‌گذاران وجود فساد در آذربایجان را سرزنش می‌کنند و می‌گویند فساد در آذربایجان بیش از سایر کشورهای قفقاز است. نزدیک‌ترین همسایگان آذربایجان یعنی ارمنستان و ترکیه از شیوه‌های حکومتی و اداری در آذربایجان شکیبایی خود را از دست داده‌اند. احمد نجات سزر، رئیس جمهوری جدید ترکیه برای نشان دادن اهمیت آذربایجان به عنوان برادر ترک‌زبان ترکیه این کشور را برای نخستین سفر خارجی خود انتخاب کرده است ولی در گفتگوهای خصوصی خود علناً از وجود فساد در داد و ستدهایی که میان آذربایجان و ترکیه صورت می‌گیرد، شکایت می‌کند.

شخصیت‌پرستی بر همه جای کشور سایه افکنده است: بر تابلوهای بزرگ نصب شده در خیابان‌ها کلمات قصار علی‌اف نوشته شده و عکس‌های او بیشتر دیوارهای شهرها را پوشانده و کارهای او موضوع بحث همه برنامه‌های خبری تلویزیون است.

با آن‌که پایه‌های حکومت علی‌اف بر درآمد نفت، یعنی بزرگ‌ترین منبع ثروت کشور قرار گرفته، اما سطح زندگی در آذربایجان پس از جدایی از اتحاد شوروی تدریجاً کاهش یافته، به نحوی که اکنون درآمد سرانه در کشور هشت میلیون آذربایجان کمتر از صد دلار در ماه است. حدود یک میلیون آذری به روسیه یا ترکیه مهاجرت کرده‌اند، گرچه در این دو کشور با آنها خوش‌رفتاری نمی‌شود ولی

همه‌کس در آذربایجان دوست دارد با نجوا از خود بپرسد چنانچه حیدرعلی‌اف که مدت‌سی سال به تناوب بر کشور ثروتمند، ولی فقیرنشین آذربایجان حکم رانده است بمیرد، چه خواهد شد؟

از نظر خود علی‌اف، او کشور را خوب اداره کرده است. وقتی رهبر سابق حزب کمونیست در سال ۱۹۹۳ به قدرت رسید، کشور تازه استقلال یافته او که تا پیش از این، از جمهوری‌های اتحاد جماهیر شوروی به شمار می‌رفت دچار آشوب و نابسامانی بود. علی‌اف کلمه مورد علاقه خود «ثبات» را به کار می‌برد و می‌گوید امروز خارجی‌ها بیش از مجموع دو کشور دیگر قفقاز، یعنی گرجستان و ارمنستان در آذربایجان سرمایه‌گذاری کرده‌اند با این حال کشورش مانند آن دو کشور وابسته به سرمایه‌های خارجی نیست و به آهستگی ولی با اطمینان به سوی اقتصاد بازار و دموکراسی پیش می‌رود. دیپلماسی کشورداری او به کمک دوستان غربی به این معنی است که حتی اختلافات و درگیری‌های دوازده ساله کشورش با ارمنستان را حل و فصل خواهد کرد.

ولی واقعیت قدری با این ادعا تفاوت دارد. گرچه ثبات در آذربایجان استقرار یافته است (که آن هم به آن دلیل است که علی‌اف سابقه‌ای طولانی در حکومت کردن به شیوه پلیسی دارد) ولی رهبران مخالف که از همکاری با علی‌اف سر باز زده‌اند همگی در زندان و تبعید به سر می‌برند و شکنجه می‌شوند. انتخاباتی که گهگاه انجام می‌شود فرمایشی است. رسانه‌ها تحت کنترل شدید قرار دارند. حتی در باکو، پایتخت آذربایجان که امروزه چهره‌های تقریباً بین‌المللی دارد، حقوق بشر و اجرای قوانین با هیچ یک از پایتخت‌های اروپایی قابل قیاس نیست. در ایالات و شهرستان‌ها مردان انیفورم پوش هر حرکتی را تحت کنترل دارند. مظاهر کیش

زندگی و گذشته مرموز علی اف

آذری‌ها، برای بهتر کردن اوضاع از طریق بلند کردن صدای خود و شروع اعتراضات و اظهار عقیده علنی شانسی ندارند. هفته گذشته سردبیر یک روزنامه مخالف را به یک اتهام واهی، یعنی صحبت درباره یک هواپیماری بازرداشت کردند. در اوایل تابستان گزارش یک مجله درباره تصمیم مقامات به کاهش واردات سیگار که می‌توانست بر فروش آن اثر منفی بگذارد باعث شد که این مجله تعطیل شود. این مجله تصمیم مقامات را به رفاقت رئیس گمرک با پسر حیدرعلی اف مرتبط ساخته بود که به دنبال اعتراض این دو، مجله به تعطیلی کشیده شد. یک گزارش دیگر که می‌گفت برخلاف ادعای علی اف که خود را هفتاد و هفت ساله می‌داند هشتاد ساله است و در ارمنستان متولد شده، جنجال‌های فراوان آفرید.

به هر حال بیوگرافی تا حدودی ناشفاف آقای علی اف جالب توجه است. او در سال‌های ۱۹۷۰ رئیس سازمان ضد جاسوسی شوروی سابق (ک - جی - بی) در آذربایجان بود و پس از آن به مقامی برجسته‌تر در مسکو برگزیده شد. او ممکن بود حتی به رهبری اتحاد شوروی ارتقاء پیدا کند. ولی ناگهان از مشاغل خود کنار گذاشته شد تا این‌که مدتی بعد به وسیله رهبر جوان حزب کمونیست میخائیل گورباچف به باکو جایی که در آن همچنان قدرتمند باقی می‌ماند، باز گردانده شد. او در عین داشتن روحیه‌ای آهنین، بذله‌گو است، چشمان درشت کرکدار و خونسردی او به گونه‌ای است که انتظار می‌رود طرف خود را زیر سؤال ببرد. اکنون کمتر کسی در آذربایجان حاضر است در مباحثات تلویزیونی شرکت کند زیرا از آن بیم دارد که ضعف‌هایش برملا شود.

به هر حال روزی در هر کسی نشانه‌هایی از ضعف اجتناب‌ناپذیر ظاهر خواهد شد، به نظر می‌رسد علی اف از عمل جراحی قلب جان سالم بدر برده است ولی پرسش اساسی این است که تا چه موقع می‌تواند در مقام ریاست جمهوری باقی بماند؟ خود او با خونسردی می‌گوید تا سال ۲۰۰۸ که هشتاد و پنج ساله خواهد شد (حدأقل)، او روزی گفته بود صد سال عمر خواهد کرد. زمانی

**هر آمد سرلانه مردم
جمهوری آذربایجان
کمتر از صد دلار در ماه
است و به همین دلیل
یک میلیون آذری
جلای وطن کرده‌اند**

علی اف از صحنه خارج می‌شود این است که عاجلاً یک سیستم سیاسی جدید، جای سیستم خودکامه کنونی را که هیچ نشانه‌ای از ثبات در آن دیده نمی‌شود بگیرد. برخلاف ادوارد شواردناتزه، یک بوروکرات دیگر دوران استیلای شوروی که بر گرجستان در مجاورت آذربایجان حکومت می‌کند، علی اف در صدد برنیا آمده است گروهی سرآمد مدرنیست را برای اداره کشور در آینده تربیت و آماده کند. وی می‌گوید خیالتان راحت باشد، تا سال ۲۰۰۸ همه چیز سر جای خود خواهد بود!

مأخذ: اکونومیست - هفته دوم سپتامبر ۲۰۰۰

برگردان از بخش ترجمه و گزارش

۱- خوانندگان توجه دارند که هم ارقام ارائه شده در این بخش از مقاله قابل تردید است و هم ادعاهایی مطرح شده در مورد ثبات ایران.

که علی اف از صحنه خارج شود هر اتفاقی ممکن است در آذربایجان بیفتد. ایران با داشتن بیست میلیون آذری یکی از همسایگان غیردوست است که ممکن است در صدد نفوذ بیشتر در آذربایجان برآید. (۱) دیگری روسیه است که آذربایجان و نفوذ غرب و ترکیه را در آن و در حیاط خلوت خود نمی‌تواند تحمل کند و ممکن است در صدد برآید اهرم‌های بحران را به این کشور تسخیر کند. یکی از اقدامات روس‌ها ممکن است این باشد که به آذری‌ها برای سفر به روسیه ویزا داده شود که هزینه‌های سنگینی را برای آذربایجان در بر خواهد داشت.

بهترین راه برای جلوگیری از بروز یک از هم‌گسختگی در زمانی که

فرش آفریقا

بهترین خریدار فرشهای کهنه و نو
جهت صادرات

تلفن: ۲۵۵۸۲۶

مؤسسه آتش نشان

خدمات آتش نشانی
لوله آتش نشانی و لیمنی، شارژ
سیستم اعلام حریق حفاظت فردی

نویسندگان و شهرهای آتش نشانی دستگاههای کف ساز

نشانی: میدان انقلاب، خیابان آزادی، بعد از جمال زاده،
خیابان ولعصر، پلاک ۱۶۰، کد ۱۴۱۹۸
تلفن: ۵۱ - ۶۴۳۶۲۵۰ فاکس: ۶۴۳۶۲۵۱

عضو اتحادیه ماشین ساز و قطعه سازان تهران